

**ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΝΑΓΚΩΝ ΥΓΕΙΑΣ – ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ**

Γεώργιος Β. Μαρίνος

**Επίκουρος Καθηγητής Γενικής Ιατρικής - Προληπτικής Ιατρικής
Εργαστήριο Υγιεινής, Επιδημιολογίας και Ιατρικής Στατιστικής
Ιατρική Σχολή Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου
Αθηνών**

- Υγειονομικός προγραμματισμός
- Κατανομή δαπανών για την υγεία
- Μέση κάλυψη κλινών
- Υπέρβαση κάλυψης
- Δείκτες ποιότητας & αποδοτικότητας

II. Σχεδιασμός Υπηρεσιών Υγείας

Υπολογισμός αναγκών σε νοσηλευτικές κλίνες

III. Αξιολόγηση Υπηρεσιών Υγείας

Διασφάλιση ποιότητας

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

- Οι υπηρεσίες υγείας έχουν ως στόχο: την ικανοποίηση των αναγκών υγείας του πληθυσμού
- Οι ανάγκες υγείας του πληθυσμού δημιουργούν τη ζήτηση των υπηρεσιών υγείας

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

Ανάγκες

Αφορούν: θεραπεία, πρόληψη, ιατρο-κοινωνική φροντίδα

Επίγνωση του προβλήματος:
Συνειδητές – Μη συνειδητές

Εκτίμηση:
Δείκτες νοσηρότητας και θνησιμότητας

- *επίπτωση (οξέα νοσήματα)*
- *επιπολασμός (χρόνια νοσήματα) –εκφράζουν καλύτερα τον βαθμό επιβάρυνσης του κοινωνικού συνόλου*

Ειδικές έρευνες (για μη συνειδητές ανάγκες)

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

Ζήτηση

Προέρχεται από : άτομο με συνειδητή ανάγκη υγείας, επαγγελματίες υγείας (π.χ παραπτεμπτικό για εξετάσεις), φορείς (π.χ πιστοπ/κό υγείας)

Πραγματική ή προκλητή

Φανερή ή βουβή

Εκτίμηση:

- Δείκτες χρησιμοποίησης (φανερή ζήτηση)
- Έμμεσα με ειδικές έρευνες (βουβή ζήτηση)

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

Χρησιμοποίηση

Νοσοκομειακών υπηρεσιών

Πληθυσμός / έτος

Αριθμός κρεβατιών / έτος

Αριθμός εισαγωγών για νοσηλεία/ έτος

Ασθενο-ημέρες (κατειλημμένα κρεβάτια όλων των ημερών της αντίστοιχης χρονικής περιόδου)

Πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας

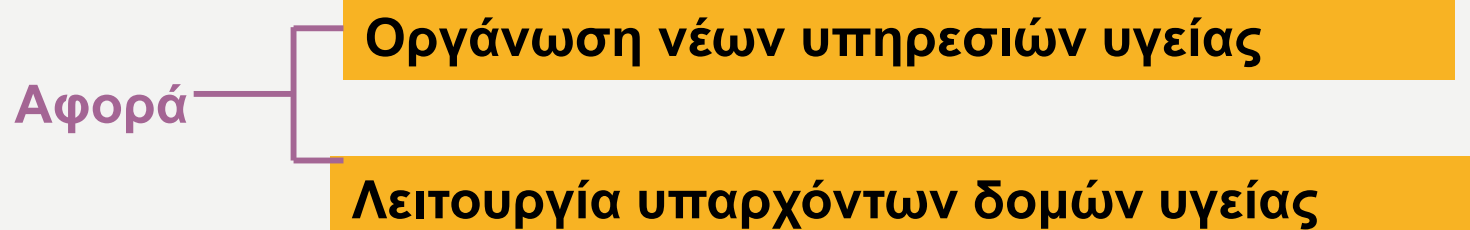
Δείκτες επαφών: αριθμός επισκέψεων στην υπηρεσία ή σε επαγγελματίες υγείας ανά πληθυσμό

Δείκτες συνταγογραφίας: αριθμός ιατρικών συνταγών ανά πληθυσμό

Δείκτες εργαστηριακών εξετάσεων: αριθμός εκτελούμενων εξετάσεων ανά πληθυσμό

Σχεδιασμός Υπηρεσιών Υγείας

Ορθολογικός Υγειονομικός Προγραμματισμός / Σχεδιασμός:
Συστηματική εκτίμηση αναγκών υγείας, ανάλυση των εναλλακτικών δυνατοτήτων, υπολογισμός πόρων και επιλογή της καλύτερης λύσης



ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΓΕΙΑΣ

Εκτίμηση απαιτούμενου αριθμού νοσοκομειακών κλινών



Μέθοδοι

I. Αδρές εκτιμήσεις και διεθνή πρότυπα

II. Υπολογισμός μέσου ημερήσιου αριθμού νοσηλευομένων

III. Χρήση μαθηματικών μοντέλων

IV. Χρήση απλών βιοστατιστικών μεθόδων

I. Αδρές εκτιμήσεις και διεθνή πρότυπα

1986 10 κλίνες ανά 1000 κατοίκους → **2006** 5-7 κλίνες ανά 1000 κατοίκους

Νοσηλευτικές κλίνες ανά 100.000 κατοίκους Διεθνείς τάσεις 1993-2004



II. ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΜΕΣΟΥ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΑΡΙΘΜΟΥ ΝΟΣΗΛΕΥΟΜΕΝΩΝ

Μέσος ημ/σιος
αριθμός
νοσηλευομένων
κατά το έτος A

$$= \frac{\text{«Ασθενο-ημέρες» έτους A}}{\text{Ημέρες έτους A}}$$

Μέση κάλυψη %
νοσηλευτικών κλινών
κατά το έτος A

$$= \frac{\text{Μέσος ημ/σιος αριθμός
νοσηλευομένων έτους A}}{\text{Νοσηλευτικές κλίνες
Κατά το έτος A}} \times 100\%$$

Ο Υγειονομικός προγραμματισμός αποσκοπεί
σε μέση κάλυψη που κυμαίνεται στο 80%

Υπολογισμός απαιτούμενου αριθμού νοσηλευτικών κλινών για την κάλυψη του πληθυσμού της πόλης Α

Μέση διάρκεια νοσηλείας για οξεία νοσηλεία :

7 ημέρες / ασθενή

Προβλεπόμενος ετήσιος αριθμός εισαγωγών:

100/1000 κατοίκους

Επιθυμητή πληρότητα της μονάδας :

80% κάλυψη κλινών

Επιλύουμε τους προηγούμενους μαθηματικούς τύπους, εισάγοντας τα δεδομένα του προβλήματος και **επιλύοντας ως προς τις απαιτούμενες νοσηλευτικές κλίνες:**

$$\text{Μέση κάλυψη \% νοσηλευτικών κλινών} = \frac{\text{Μέσος ημ/σιος αριθμός νοσηλευομένων έτους A}}{\text{Νοσηλευτικές κλίνες}} \times 100\%$$

$$\text{Νοσηλευτικές κλίνες} = \frac{\frac{100 \times 7}{365}}{80\%} \times 100\% = 2,4 \text{ κλίνες/1000 κατοίκους}$$

Αξιολόγηση Υπηρεσιών Υγείας

Σχεδιασμός- οργάνωση – διοίκηση υπηρεσιών & συστημάτων υγείας



Η κριτική εκτίμηση με όσο το δυνατόν αντικειμενικότερο τρόπο του βαθμού στον οποίο το σύνολο ή το μέρος των υπηρεσιών ανταποκρίνονται στους σκοπούς που έχουν τεθεί

Αξιολόγηση Υπηρεσιών Υγείας

Σχεδιασμός- οργάνωση – διοίκηση υπηρεσιών & συστημάτων υγείας



1η Ενότητα κριτηρίων

Εισροές (input)	προσωπικό, εξοπλισμός , εγκαταστάσεις
Διαδικασίες (process)	Ποιότητα και ποσότητα παρεχόμενων υπηρεσιών
Εκροές (output)	Όγκος παραγόμενου έργου, π.χ αριθμός εισαγωγών, χειρουργικών επεμβάσεων
Αποτελέσματα (outcomes)	Επιπτώσεις στην υγεία, π.χ Δείκτες νοσηρότητας, θνησιμότητας, ποιότητας ζωής

Αξιολόγηση Υπηρεσιών Υγείας

Σχεδιασμός- οργάνωση – διοίκηση υπηρεσιών & συστημάτων υγείας



2η Ενότητα κριτηρίων

Επάρκεια

Ανταπόκριση (ποσοτική) των υπηρεσιών υγείας στις ανάγκες του πληθυσμού

Αποτελεσματικότητα

Βαθμός επίτευξης προκαθορισμένων στόχων

Αποδοτικότητα

Κριτήριο οικονομικής αξιολόγησης

Ποιότητα

Διασφάλιση ποιότητας

Σύστημα διασφάλισης ποιότητας

Συνολική απαίτηση της κοινωνίας

Ποιότητα



Επίτευξη του καλύτερου επιστημονικά αποτελέσματος

Συμμόρφωση με τα πρότυπα που έχουν τεθεί
(κλινικά πρωτόκολλα και προτυπωμένες οδηγίες)

Συμπεράσματα

Σχεδιασμός Υπηρεσιών Υγείας

- Ορθολογική κατανομή των πόρων στο σύστημα Υγείας
- Προσδιορισμός πραγματικών αναγκών πληθυσμού
- Λήψη αποφάσεων με βάση αντικειμενικά κριτήρια
- Προσαρμογή του συστήματος στις μελλοντικές εξελίξεις

Αξιολόγηση Υπηρεσιών Υγείας

- Εκτίμηση αποδοτικότητας-αποτελεσματικότητας του συστήματος
- Εντοπισμός δυσλειτουργιών
- Εξοικονόμηση πόρων από μη αποδοτικές εφαρμογές